

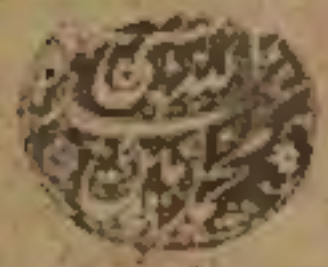
174
SÜLEYM

الملك لله دخل في حفظ عبده
الحبيب اغاي دار السعادة
الترقيت لسنه وحين
وبانديكف

بسم المجلد الجليل من وصف حصرت مولانا صاحب الحرات الحسان
مورد مصالح المقاصد الوار العناء مع معاد المراد مصلح الكماره حاج
العلم والعمل طائر مجاميع البر الاكمل الا وهو اغاي دار السعادة الحاج
وقفه للمعمره والبر الكبر من هو على كل سنة قد برح العظمى
محمد امين المفسر او فاف المحرم
عمره

٦٢٩

Süleymaniye U	
Kismi	Hacı Beşir Ağa
Varı	629

بسم الله الرحمن الرحيم
 الحمد لله رب العالمين
 والصلاة والسلام على
 سيدنا محمد وآله
 وبعد

بنام خالق وحي و توانا	قديم و قادر و دينار و دانا
شنا و حمد و شكر و بيايه	سپاس و ميث و حد و عناية
اكاكم و ارايد و بگوياي	برندي هم حياتي هم نمايه
برغيك اول يد و اولد عالم	هم ايدي قدر تيله خاكي آدم
اولك نسلدن اندي اينايي	خوساكم جبي مصطفىاي
صلا تيله سلام اول شامه هم	كانكه دير ايلم اولد قايتم
دخي احباب و آينه كه بونلر	انك شريينه ايد بونلر
پس ابدن صكرم بل مرحوم و مقصود	خداي اول كام ايشله مشهور
كه ولد در بومحتاج و كدايه	اولاره چينه رحمت في نايه
دخي مقصودن جهديله مرحوم	اوشيدني لغتربا كه منظوم
او قديم اوله تحفه حسايي	معطر اولدي انكه جامشايي
دخي منظوم او قديم چوققا	اچري طبعه آب حيات
شورسه اولدم لغت علمنده نماه	لغتم بلسم اولندي نادر
كداه ساله اولد قل خد ايب	ايدوب رحلت قودي رننا

١٠٠

بكاكه اولدي لغت علمي مستخر	نه علمه بلسم اولدي ميسر
خوسا علم رباني كه سلطان	جلال الدين و سيد و مقربان
كتاب مشوي كم قوت جاندر	ضياء نور چشم عاشقاندر
بكا كشف اولدي بيلم و ستار	انكه ايدرم عشاقه ارشاد
يقين يادكم كه نور شسته مقصود	لغتم اوقيه و زيله منظوم
اكامر علم اولور البند لسان	اولور عالم بزم فرخندان
خدا شاد ايليه روح حسامه	و بر مجتهد اعلا دين مقامه
كوردني نظمه بونجه درمگون	سليس و شوخ و رنگ ايمر و مود
جهانده يقدي بر جمع منور	سويتم خسته لك نفعن كوردور
جد بشد بيوردي غر عالم	بومعياي كه اولد خير آدم
كه اولار ايلما خيراتي سايي	ايدم كر خلق ابدن ايتقايي
يد يادكم كم بزم بر خوشه نامه	نظير اوله اول تحفه حسامه
كه بوندن داي اوله جوق	نجه نفع ايدم لراندن زو ايد
شكر دن كونه كونه پيشه	اولور برزوق هر برنده تنها
مدين و نسه بر محبوب زيبا	كيوبان اوله اوله ايشله زيبا

دیر زهر زدنک اگر دزد زلور زیت
نه دکلوا و آریسه انده جواهر
قودم آنلاری کاستیغالی یوقد
کتوردم مشیونلر حق غرایب
اولن بحر انده وارد زبوتله امان
یوغ انده دخی قطعه اولدجه خر
تمام اولدجه هر بر قطعه موزون
که اوله فارسی بر مفرای هم
که ترکی فارسی به اوله مقابل
بود سینه ایلدم اول بنی تربیت
جو الطاحدا کوستردی اتمام
که اکم شاهیدی مولوی یم
بجد لله که مرد معنوی یم
مرادم بیکه محکم شهرت
ایده لرفسیله اوزانی حاصل

کلور عشاقه دزدلور دلو حالت
کتوردم بونده الاکاوله نادر
ولی اولماین انده بوند چوقد
که اوله مولویک بونکا طالب
دخی وار بوند نیجه بحر رعنا
کتوردم بحر نیجه بر بر
یزردم انده بر بیت همایون
بری ترکی اولانه پیش نه کم
بلور اهلی کا ولور بونظم مشک
که بیله مبتدی احوال ترکیب
دیدیم بن دخی تحفه شاهد نام
دیار منشاده مغلوی یم
که غوامن بچار مشوی یم
کله اوزانله اطفاله قدبت
اولا لرعیم مولانا به قابل

زهی عزت زهی دولت سعادت
ولیکن قورقم بر جاهل دون
ایده مرور زنه تقطعی نفیم
رکیک او کرده بوموزون کتاب
یقین بلکل که بر او غلنجی اول
اولور طبعی رکیک و شست
مکر بر حاذق و استاد و کامل
کلور وزنه ولی بولماز سلا
فوسک اگر نه بر تاز نه پای
به سبکی بزده کم اوله اول خا
خدا قهر لیلیه اول جاهلی کر
اکلکم اولدی منظم مقدور
خراب ایشد در تحفه حسای
بتم بوقفه می سن سقلا یارب
نصیب اتمه بونی طبع سقیمه

آنک کم اوله بوعلمه لیاقت
که آنک اولیه کر طبعی موزون
ایده جهیلله هر معصومه تعلیم
خراب ایده او طبع مستطاب
او قور شعری ناموزون و ممل
قالور محروم اولماز دخی موزون
ایجه هدیه ایده وزنه قابل
قالور طبعندک البتد رکاکت
بیویب طغر لرمی کله مثالی
قویاسین بوی بومو ایلمیالک
او قید ز نظمی کر اولوب معلم
چو تعلیم اتمک استر باری نشود
نیجه کر طبع و ناموزون و عای
شولردن کا ولیه طبعی مذهب
نصیب ایت زهن باله مستقیمه

مفعلن مفعلن فعلن
درش جان پدر علمه دون و کونه
که انسه شامدی خیرله یاد
ایکی عالمه یارب ایله دلش

بحر مسرخی مطوع مکشوف

تکینک آید در زاینده ویزدان خدای
داخی بزرگ اولوبول کوسر خجده نهای
هم دخی پیغمبر اول که وین حقدن خیر
بای توانگر در زینو خسه دینر لکدای
لب طوطی و رخ یکاق چشم کوز و روی یوز
کریکه مژگان مرده دست ال ایاع اولدای
کوش فوکی دوش اموز موش صحن موش و ص
دود و تن بود ایدی زود تیز و رود جای
کار دخی آرد اون دمر نه بینکان دیکل
نیز سکونه کیش تیز و کان اوق یای
خور کنش و نیز بین زاله چه کول آسمان
بغموره باران دیکل ابر بولت ماهه ای

نسخه ۱۹۹۰
۱۹۹۰
۱۹۹۰
لو در زردیشک لاله حمرا یوزان
عبر سار صیحه ترکس شهلایان
مفعلن فاعلن مفعلن فاعلن
مسرخی مکشوف طوطی اوله بود و سوزک

کاوا و کوز استرق قتر خراشک اشتد و
اسب آت و ماد یان قصع هم کرم طای
فایده سیر بر عیش نشینه بنهوده دی
هم دخی بنهوده سوز مو یلجی زار خای
ناقر و طنبور در چنگله ششمار یاب
اقلع و بریط قوز دمری ددک دق وای
بوسوزی از برایت کولکک آخ پاسی
این خنده یاز کن زنگ دلت میزدای
مفعلن فاعلن مفعلن فاعلن
کیر بوی کای او قوز علم اکا اولوز قولا ی

بحر مسرخی مطوع موقوف

کتیر و سونله بگو کل بیا
ایچ طونه شلوار دیکل آستد
نقر دیکل کویکجه بینی به منقد
اولدی در نیچه تر به در قو
ازجه ندن چون نه پچون چرا
کوکله پیراهن و قفتان قبا
چغره و زغ غول در زور بغا
کوشه بوجی اورنه میان اوسرا

نسخه ۱۹۹۰
۱۹۹۰
۱۹۹۰
از دودن صفتک استغفار غلک
واشکست او را و غلک
نسخه ۱۹۹۰
۱۹۹۰
۱۹۹۰
از دودن صفتک استغفار غلک
واشکست او را و غلک
نسخه ۱۹۹۰
۱۹۹۰
۱۹۹۰
از دودن صفتک استغفار غلک
واشکست او را و غلک

ای صم دلیبر خلق حسن
دینه ده اول عمر بقا الحسن
مفعلن مفعلن فاعلن
بحر مسرخی مطوع بل جانه من

مکتبہ دارالعلوم دیوبند

خوش خضم قوم قبيله سبار
 گربه كدي ناوه سنت قاروش
 تله نقي و دام طوزق نام آد
 طوزنك و اتمك و ات نان كوش
 بغيه كندم دي و از زن ملو
 ارغه دي كاري ز اولق ناودان
 چو تو كسي نني ايد مسرا
 مفتعين مفتعين فاعلين

محبت

اَجْعَلْ كَشَادَهُ وَبِشَايِ الْاَبْدِ وَوَقَاشِ
 دَخِي بَرَادِرُو هَمَزَاهِ قَرْدَشِ وَيُولَدِ اَشْرِ
 صَمَلُو بِالْجَفَةِ كِهْ كَلْ كِرْجِ كَجْ وَفَوْزِ رِيكِ
 سِيغَالِ سَقِيصِي دُرُ خَشْتِ وَسَنَكِ كِرْجِ وَطَاشِ
 صَوَابِ وَخَالِ دُرُ وَطُورِ قَاتَشِ اَوْ ذِيْلِ بَادِ
 هَوَاشِكِ كُورِ سِي دُرُ خَشْتِ وَتَرَقُورِ بِلَهِ يَاشِ

خريدن التَّ وَصَتْمَقْ فَرُوختنِ فَرِالْ
 دي سَوْدِ اَصْتِي به كَا لَا نَذَرِ مَتَاغْ و مَاش
 اگني بُو زَكِر و كِشْت اَكِن شِيَارِ نَطَس
 بَكَار اَلَيْدِ رَوِجِ بَكُوبِ دُولِ جِج و چاش
 بِرِشْتِ اِشْتِي اَمِيغَتَن فَرِشْتِ دَر
 يوش نه زَامِ صَوَشِ جَتَكِ دَر دُخِي پَر خَاش
 اَوِي دُورِش كِيجه كُونْدِ زِصِيغَر لِينِ اُولِه
 بَحُونِ بَكُوشِ شَبِ و رُو زَهْچُو كَا مِشَاش
 مَفَاعِلَن فَعَلَوْتُ مَفَاعِلَن فَعَلَوْتُ
 سَنَكَلِه اَوَايْدَم كَشَكَه يَا تُو بُو دَم كَاش

بحرہ متقارب مقصود

دَغْنِ خَلْقِ اُولَدِي وَقَرَّتَالْ دَالْ
كَبُو تُو كُو كَرَجِنْ قَتَتْ پَرُو بَالْ
سِتَارَهْ وَاخْتَرْدِي كِلْ بِلْدَرَهْ
هَلَاكَهْ مَهْ تُو دِنُو زِيَادِي
دِي پَرُو نِهْ اُولَكَنْ يَكِي آي هَلَاكَهْ
صَهْمَانْ اَوَغْرِي كِهْ كَشْتَانْ اَبَهْ شَالْ

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله الطيبين
الطاهرين

دلا اهل درد اول بلايه قبول
تكم كسه دلبر دن ايله قبول

تقارب چوقصرا اولدی و بیلدیر او

آری نه دی زینور و کند و قوالت
 شکوخته چک آنکین اولدی بال
 بولک شاخ او روی و صر قوغ ویک
 دی کیستو و مرغول و فرخا حال
 دی او غلجوغه کوردک و گنک کدز
 جرانیک بوز او غل پیروزاک
 بونا شنه فرتوت و قیرغل و موسی
 فری پیروه دن آتی ویل ماه و سال
 سخن دارم آرد ربه از من سستان
 سوزم و آرا یو ایچودن بتدن ال
 فقولن فقولن فقولن فقولن

کد یسر جمال و قل یسر کمال

بحر مضارع اخرب مکفوفی

دیر لر سجویه باده و مل هم بیاله جام
 قوتن کینزک و قوله دی بنده هم غلام

حکایت

این شعر در وصف یک پسر است که در راه می‌دوید و به یک دختر می‌گوید
 این شعر در وصف یک پسر است که در راه می‌دوید و به یک دختر می‌گوید
 این شعر در وصف یک پسر است که در راه می‌دوید و به یک دختر می‌گوید
 این شعر در وصف یک پسر است که در راه می‌دوید و به یک دختر می‌گوید
 این شعر در وصف یک پسر است که در راه می‌دوید و به یک دختر می‌گوید
 این شعر در وصف یک پسر است که در راه می‌دوید و به یک دختر می‌گوید
 این شعر در وصف یک پسر است که در راه می‌دوید و به یک دختر می‌گوید
 این شعر در وصف یک پسر است که در راه می‌دوید و به یک دختر می‌گوید
 این شعر در وصف یک پسر است که در راه می‌دوید و به یک دختر می‌گوید
 این شعر در وصف یک پسر است که در راه می‌دوید و به یک دختر می‌گوید

مفعول فاعلات مفاعیل فاعلات
 بحر مضارع اخرب مکفوف در بیان

کجاشک

کجاشک سرچه سرچه درز ایکنده هم
 سرچه طینه یعنی بلغزد خبر پیام
 بر بند در کوملارک افسار در یولار
 فتراک تری زین آیر اولدی اویانلکام
 کفگیر کجه تابه طغز چولکه دی دیک
 جوشید و بخت قیندی ویشدی چیک خا
 شمشیر و تیغ دی قلیجه دشنه خنجر
 کیمخت سفری قینه غلاف آید و هم نیام
 طام بام و بوزج و ام و کین ام و مراد کام
 هم کام در آیدم دخی در کرد ماعه کام
 ای دستگیر دامت آرد ست کی حلام
 ای ال طنجی اتکل الدن حقن قویم
 مفعول فاعلات مفاعیل فاعلات
 علم او کرنن کیشی بولیسر در یوجه مقام

ای ال طنجی اتکل الدن حقن قویم

مفعول فاعلات مفاعیل فاعلات

علم او کرنن کیشی بولیسر در یوجه مقام

بحر بحر سالم مثنی

این شعر در وصف یک پسر است که در راه می‌دوید و به یک دختر می‌گوید

شاه سعادت این طوئدی جهان سیرتس
 نافتاب طلعتك اناقه صلدی نورفتر
 مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن
 بحر جزد در سالوا جزا مشن بر کهر

قارن شکم نافتا کو بک بلد ز میان قوشق
 دایخی ز تخم اندر اگل سینه کو گس دزد ای پتر
 مرغاب و جرع اوزد ل جعفر تری کند یعنی فقر
 آهن دمر در منس فقر کو مش نه بیم التون نه زر
 از یز قالی در روی قوج آسان گزند شوار کوچ
 از گنج نهاز و کیش قوج دیشی و از کلماده نش
 کار نهفته کنز وایش کان در جماع و بوس اویش
 خوی کرده یعنی در لیش عورت زن و شهر در آرد
 خم کبد در دشتی سبو آن سواو نه این سو برو
 اولد ارد اشاعه یوقر و پیش و پس و زیر و زبر
 بوزجک اوده و امت گذار ارق قشیش بشتم بخار
 بوئده کتور اینجا بیار آنده الت اینجا بپهر
 اتورمه بلز لرله قاج گند و کی قورتر ای اوغل
 منشین بناد آنان کیز خو در آره کان ای نسی
 مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن

مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن
 بحر جزد در سالوا جزا مشن بر کهر

کولسون در پسین یوزک فرجیدن
 علم اوقی خلاص بول حر جیدن
 مفعول مفاعله فعلون
 بحر جزد در سالوا جزا مشن بر کهر

جشمه بکار اولدی کون بر دق	اشمه بجوی و جوی ایزمق
اند آختن و فوف کندن	اتق دخی اشغه بر قوق
زرد اولدی صر و کبود در کوله	قاره سینه و سپید در آق
هم سرخ قزل پشله در سینه	نیل اولدی چود کوزینه توقوق
لخت اولدی چومق قی زرخ	هم ابری درشت و نرم بو مشق
کفایه و ناخن اولدی در نق	انگشت سترک اولور بر مق
کالوج کجسی مشق یومرق	کشتی کیمی در عجمه زورق
هم شیب و فراز انیش یوقشدر	یوکسک خوبلند و پست لجن
برهید انگیر که شد هر اسان	قور تلدی او کیمسه که اولدی قور
مفعول مفاعله فعلون	علم اچره در رسعادت انجق

بحر مل قطعه مشن

میچکد یعنی بکر هم زک طمدی قانه خون
 باز نیش جوق سماط آراسته بسیار خوان

مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن
 بحر جزد در سالوا جزا مشن بر کهر
 فاعلان فاعلان فاعلان فاعلان
 بحر جزد در سالوا جزا مشن بر کهر

نکته

باز کونه عکسینه در دخی کلکونه فکری
 دژلودر لوکونه کون باشی اشاعه سیر نکر
 کوزه تن دوده بغرسق بوکرک او یکن کوزه شش
 اینکو بهلو یگا سو کشت یان اوچه سر و ن
 رشته فور تکیش و لیکن بسته بغلود بسته سب تری
 موی قیل خامه قلم نامه بچی در جامه طوون
 صوبج کناه و منج بیفتان صبح بری ایشه بشاش
 اور برن قور یکن بهر اش قور بر اش یون
 برایکی اوچ دورد و بش یک دوسه چار و پنج و شش
 التي هفت و شست نه دهیدی سگز طوون و ن
 بست و بی یگری او تر جیل قرق پنجاه الی در
 شصت و هشتاد و النیش و تیش در رکابوون
 دخی هشتاد و نود صد سکنس و طقسان یوز
 بیک هزار و صتی صنه بشمار میکن از موی
 اهر کل اکر بسک بوخسه قلقلک

مهر شاه

مهر شاه

مهر شاه

مهر شاه

مهر شاه

مهر شاه

مهر شاه

چهارمین

الهی نالک باقی و عمرش و فروش اوله قایم
 سکا می ابد و بی خدای باقی دایم

مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن
 هزج بحر مثنی در که اجزای قوسالم

فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن
 خیف کاکم دایم جل یخند فاعلاتن

هر هزج قطعه سالم مثنی

بور زیدن اور نیکد ز نور دیدن در دوزمک
 زمین را خول بر کندن در بیبری ملکوزد زمک
 ربودن قیمه دیو کر نمودن یعنی کوسر زمک
 زدودن بصدن احمق دلسودند ز دخی زمک
 دین ایپ تاقین بوکمک بودم یافتن بولق
 رسیدن اینمک و دزمک بجدن یافتن اورمک
 خراشیدن خراشیدن صلیق طر ملا مقدر
 صور مق اولدی دامیدن دیمیدن یعنی او فرمک
 غریبیدن اولدی سور تینک بگر دیدن در دزمک
 گزیدن در اصر مق دخی سک لاییدن ایشارمک
 ملک نف سوختن بنیق در زینود و ختن دیمک
 خمیدن و فتن یعنی اکملک دخی سو پورمک
 اولور انکاشتن او اشتن سرمک و قالد زمق

بنی خاندان العرب و شکر

در زدن اکی اکر در

دین افندی

دخی خمد اشتن برد اشتن صنایع و کورمک

فهرست کلمات

طبیعت دُرطایع دَمیدَن سَبَن اَوَر پَرَمَن
 رَماییدن دُر اَوَر کَمَن رَساییدن دُر اَوَر کَمَن
 چه باشد سَر تر از بَخ زَمَر دُخویشتن دَمیدن
 نولاصو و غرق بوزدن اَدَمیدن کند و زن کومَن
 مَفَاعِلُن مَفَاعِلُن مَفَاعِلُن مَفَاعِلُن
 کومَن کند و زن بِلز لَر کند و بی بلد و زَمَن

بحر کامل قطعه سالم

سُودَ شیر و تودری قَبیله قَله دُر اَغز هَم اَغز دِهَان
 سَوریه کَله تَله تَور و دِی دَله صَکسَه دِله دِی زَبَان
 اَوَلو خَانه کِی دِخِی کِی چَن قَبیله دِی دِیکَل بَی دِخِی
 قَبیله دِی دِی سِکَم دِی دِی اَلکه دِی دِی سِکَن اَسْتِخَان
 کَمه یَاغی مَسکَه و یَاغِک آدِی نَهَره دُر اَوَلو بَهَره دُر
 اَوَدَه زَهَره دِی دِی و تَوَق بَری اَید اَن بَری مَایکَان
 اَوکی کُوف و بَط قَار و فَاخِته اَوکی کَله مَر و مَصْفِیَن
 قُوشَه مَر دِی دِی یَچَه یَچَه دِی دِی لَانه دُر دِخِی اَشِیَان

متفاعلن متفاعلن متفاعلن متفاعلن
 بونه بحر کامل و قورایسک سوزنک بهاسی مزید اولور

کلمه کلمه کلمه کلمه

کلمه کلمه کلمه کلمه

کلمه کلمه کلمه کلمه

کلمه کلمه کلمه کلمه

نظرا بیدیکه بحال که کوزنک ضیاعی مسرین اولور
 لکل بیان ایدراسم دل و جان صفای مزید اولور

شهادت یلسنکه نابولا خراش پور درو کهری دم
 ایشت سوزمی بوا فر مجره بر نظر اید اولور هنری

شَر کُوجِک اَوَله یَا یَچُون اَله کَاثره دِی قَش اَوَله
 دِی کَاثِر اَوَله خَانه دِی دِر کَه سَتُون اَشِیَان
 نَکَه یَکَر اَوَله کُوق اَوَله سِن دِی اَوَله سِنه قُوق بَی
 بَی بَی اَنکه مَره شَوی بَی زَل زَی بَی اَن
 مَفَاعِلُن مَفَاعِلُن مَفَاعِلُن مَفَاعِلُن
 کُوجِک دُن اَوَله اَدَب اَوَله کَره بَی بَی اَوَله

بحر خرج قطعه اخرب مکفوف مخدوف

نَکَر اَوَله طَلو و نَجه دِخِی دِی بَر قَره دِی دِی دَمه فَاهر
 دِی بَی بَی قُوق قُوق قُوق قُوق قُوق قُوق قُوق قُوق
 دِی غَل غَل بَی بَی دِی بَی دِی بَی دِی بَی دِی بَی
 اَوَله مَره غَاو شَنک و صَبَان اَوَله دِی بَی بَی
 کُوزَل کَش و کَش نه قُوق اَوَله کَش چَک دِی بَی بَی
 دِی اَله کُوق و شَید دِی بَی کِی اَوَله اَوَله سَمَه
 سَن اَتَه جَان اَدَب بُوله بُوله کَاثره سِن بَر مَر دُن
 قُوجَان بَدَر بَر اَه اَدَب بَر و کَه شَوی سَره زَهَمه

کلمه کلمه کلمه کلمه

کلمه کلمه کلمه کلمه

کلمه کلمه کلمه کلمه

کلمه کلمه کلمه کلمه

مفاعلتن مفاعلتن مفاعلتن مفاعلتن
 بو کاعری بجور درو شهره ترکی درو شهره خور تتری

فرستاری فوت اتم که تاخیر خرجدر
شد تکره صبر ایله که مفتاح فرجدر

مفعول مفاعیل مفاعیل مفعولن
بواخر مکفوفه محذوف هزجدر

مَفَاعِلَتُنْ مَفَاعِلَتُنْ مَفَاعِلَتُنْ مَفَاعِلَتُنْ

حَراکِی بَمَه یار دِی دِی عِش و غَمه شکر دِی

بجز هزج قطع خرب مکفوف محذوف

دِی چوریه پیر امن و اقلیمه دِی کشور

دَمرِجِی قویمچی به آهنگر و زرگر

دَر خورده در لایق و هم دایم سوار

ارام دوتنیک بزرگ آرایش و زیور

یار دینه در دِی سزود و اخیرا شیر

می زبید و ماند قلعه میماند بکشگر

دندان دیش آرش در بیلک و تار آرش در

بود آرمجه دِی پشم بُوکه قالیه پستتر

بوقرائنه بالاکتر و بالابوی و خوی در

ایلر که دِی پشتر و گور که پستتر

رَهتر قولوز بریش و اویمچی رَو

پنگار صوتش صورت دِی چهره و پنگار

دِی چوریه پیر امن و اقلیمه دِی کشور

دندان دیش آرش در بیلک و تار آرش در

میداد بمن ویردی کاغذ دِی دِی

ملک ای خداوند و خدویشان

همه اولدی سپهره از وسیه بند چری باشی

دارا اولو سلطان دِی حکم ایدجه اور

حمر میرجه دِی بهر فر و زحل در دخی کیوان

کون باتدوغی پر باختر و طوغوغی خاور

کوخلویه تو افاد دِی لیلیک بهار در

آلب اولدی و تو اولدی دِی اولدی دِی اور

شاشی به دِی لوجه دخی لولک السین دِی دست

لنک اغسغه دِی دِی لسن لال آید و صغیر

فیرامغه سر حیر دِی دِی دِی دِی دِی دِی

دیل چین ازخ سیکل از مر دِی دِی دِی دِی

پرو ز طغیر او نکولک اولدی سکا لیش

پاداش کیشی کینین او دشمنک دخی کیفتر

دِی چوریه پیر امن و اقلیمه دِی کشور

دندان دیش آرش در بیلک و تار آرش در

پاداش کیشی کینین او دشمنک دخی کیفتر

بوترق طوت و کیر بوله و صغری پوری دایم
فرمان برود و شویره و راست بیدار
مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن
علمه عمل اینت تا بوله سین حنت و کور

تجربہ قطعہ اعراب متن

همایه د تابستان دی کولیکه هم سایه
هم دخی زمستان قش دی قوگشیه همایه
هم یاز بهار اولدی پاییز کوزه دیر کر
هم دخی و صوق دی کرمایه و سربمایه
اولکم اوله اصلی الحق اول اولدی فرمایه
اولکم اوله اصلی ابری اول پال و نژاد اولدی
امباره بر قلمش برداخته دوزلش
تولفق و دوزنمک نازیدن و سپرایه
مایه یق اولدی ماز ایلان و ترجمه مود
عقربله چیان آری کریم دوز و صد پایه

کلزار جان لطف حسنک ده مزیندر
شیر و عسل و سکر لعلکله مبین در
مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن
وزن هزج اعراب بود که متن در
مناسنه دی
لایه اصل و نسب

امروز که اند و نری فردا میان آید
بوگو نکه فرا نو رسن یازن کلور اورتایه
مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن
یوقد زایکی عالمده آیلک کی سربمایه

تجربہ قطعہ

قو قیشنه دیر کر کیده کیده	بکسسته اورلش قلمش کیده
فخنده فرخ قیل و خیرم	شاد اغلق کولک کر یخنده
یاز افریننده یاز دخی	رزق و بیچی دیر روزی دهنده
هم چیکه هم دایه لیبی	اولدی کشته دخی کشته
هم نیلچی به پوینده دیر کر	سکیر دخی به دیر کر دهنده
خود راستورن کیده دخی کولک	لان اوریچی دیر کوب زبند
هر چه یورچی روخواه دیر کر	هر نه دیر سبک و ارسته سنده
مستغلا تر مستغلا تر	سن سنده اوله غافل اکنده

بحی کامل قطعہ

دیر و صغری و نری و نری
بلکوف افسانه مثلاً و غیر سغری

دل بنده سگه جان چاکر
واله یوز که هم شمشیر خاور
مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن
وزن هزج اعراب بود که متن در
مناسنه دی
لایه اصل و نسب

مفعول مفاعیلن
مفعول مفاعیلن

شکری جمل قلیدر لبیک نبات قندو
ایره لی صبح نسیمی قو غیر مشک اوتندو
بوگا کامل مقطف دویلا جان افندو
متفاعلن فعولن متفاعلن فعولن

دیدیدی که نشاندن دخی صغیه فشانیدن
دخی قصیه فشانیدن دخی طو کیمه فشانیدن
بغل اولدی عقلتق اغیز بوچینه لئغ دیرلر
بوچینه دی کیم لیکن اورتق دمر نیشین
دیش اولغیه چراگاه دخی اولور علف زار
اوتیه دی کیمه اورتق دیشنه درز نور اورتق
شیم اولدی چایغ ایدی اشم اولدی دخی این قلم
قوه اولدی دیدیدی که قلبق نه اوله کمر زت
بته تونکوی کن تونکوی اینک ازمن
قویه سن ایلک ایلک سکا اوکت اشته بند
متفاعلن فعولن متفاعلن فعولن
یرانه یار اوله اولور دن ایلک اوکرت
بالحق کل اهلک لیم قلیغ ایدی ناسه
میتین کلنک و کورک پارودی دخی ماله

دیدی که نشاندن دخی صغیه فشانیدن
دخی قصیه فشانیدن دخی طو کیمه فشانیدن
بغل اولدی عقلتق اغیز بوچینه لئغ دیرلر
بوچینه دی کیم لیکن اورتق دمر نیشین
دیش اولغیه چراگاه دخی اولور علف زار
اوتیه دی کیمه اورتق دیشنه درز نور اورتق
شیم اولدی چایغ ایدی اشم اولدی دخی این قلم
قوه اولدی دیدیدی که قلبق نه اوله کمر زت
بته تونکوی کن تونکوی اینک ازمن
قویه سن ایلک ایلک سکا اوکت اشته بند
متفاعلن فعولن متفاعلن فعولن
یرانه یار اوله اولور دن ایلک اوکرت
بالحق کل اهلک لیم قلیغ ایدی ناسه
میتین کلنک و کورک پارودی دخی ماله

رخسارک اوزره اولخال خال اوزره
اول سیه موی ۲۲ صناش اوزره عنبر
عنبرده در خوش کربوی

مفعول فاعلاتن مفعول فاعلاتن
اولسه مضارع اخرب وزنی اولور اندک بو

تیلک پلنک و قولک تنک اولدی طارم تنک
ماهی کتای آرژنک دی زنک اینس و پلک
طرنه کلنک درزنک طارغ کچسی و لیلنک
عادر اولدی ختنه شنت منت دیش سینه
هقدانه در مشور اشی دیاغ روغن
بریان اشته کود ایدیر لر چیاغه کایه
انجام صوک و دشنام سوک سیتانیر اوکک
دشت اوک در لکن طشت پنکان دیری
انگور اوزم ارکد زالوم و دمر
سبب الله نار انار و کلنار دی کراسه
اتماجه باشه الله طوشیل و طوغن یاف
بوچه دلوچه طوغن هم شت بر یراسه
اومک سوک ایلک اولدی بطر و لیکن
هم خا خاردیر لر اولسه کوکلنک
شادی مکن بوسور آنده مبار باسوک
سونه سن دگونه غصه کورمه یاسه

دیدی که نشاندن دخی صغیه فشانیدن
دخی قصیه فشانیدن دخی طو کیمه فشانیدن
بغل اولدی عقلتق اغیز بوچینه لئغ دیرلر
بوچینه دی کیم لیکن اورتق دمر نیشین
دیش اولغیه چراگاه دخی اولور علف زار
اوتیه دی کیمه اورتق دیشنه درز نور اورتق
شیم اولدی چایغ ایدی اشم اولدی دخی این قلم
قوه اولدی دیدیدی که قلبق نه اوله کمر زت
بته تونکوی کن تونکوی اینک ازمن
قویه سن ایلک ایلک سکا اوکت اشته بند
متفاعلن فعولن متفاعلن فعولن
یرانه یار اوله اولور دن ایلک اوکرت
بالحق کل اهلک لیم قلیغ ایدی ناسه
میتین کلنک و کورک پارودی دخی ماله

دیدی که نشاندن دخی صغیه فشانیدن
دخی قصیه فشانیدن دخی طو کیمه فشانیدن
بغل اولدی عقلتق اغیز بوچینه لئغ دیرلر
بوچینه دی کیم لیکن اورتق دمر نیشین
دیش اولغیه چراگاه دخی اولور علف زار
اوتیه دی کیمه اورتق دیشنه درز نور اورتق
شیم اولدی چایغ ایدی اشم اولدی دخی این قلم
قوه اولدی دیدیدی که قلبق نه اوله کمر زت
بته تونکوی کن تونکوی اینک ازمن
قویه سن ایلک ایلک سکا اوکت اشته بند
متفاعلن فعولن متفاعلن فعولن
یرانه یار اوله اولور دن ایلک اوکرت
بالحق کل اهلک لیم قلیغ ایدی ناسه
میتین کلنک و کورک پارودی دخی ماله

دیدی که نشاندن دخی صغیه فشانیدن
دخی قصیه فشانیدن دخی طو کیمه فشانیدن
بغل اولدی عقلتق اغیز بوچینه لئغ دیرلر
بوچینه دی کیم لیکن اورتق دمر نیشین
دیش اولغیه چراگاه دخی اولور علف زار
اوتیه دی کیمه اورتق دیشنه درز نور اورتق
شیم اولدی چایغ ایدی اشم اولدی دخی این قلم
قوه اولدی دیدیدی که قلبق نه اوله کمر زت
بته تونکوی کن تونکوی اینک ازمن
قویه سن ایلک ایلک سکا اوکت اشته بند
متفاعلن فعولن متفاعلن فعولن
یرانه یار اوله اولور دن ایلک اوکرت
بالحق کل اهلک لیم قلیغ ایدی ناسه
میتین کلنک و کورک پارودی دخی ماله

فعالان مفاعیل فاعلان
بوخفیف اولدی قضا مجنون

کوزک فتنه سته جان مفتون
چو کوزک عقد سته دل مجنون

مفعول فاعلان مفعول فاعلان

سلطان عالم اولدی قانع اولدی

بوخفیف قطعه مطوی

ایوخرین و صکونه خور و گسار
سک مکین ایت سیکل دی خیر کز او یار
درینکه یازن ویدیت قوش
قوله بازودی هم قولاجه دی باز
سوزن اکنه کز ایشون و سوفار
اوق کزید ز دخی دی صندی یگار
بهن یقی یوشن ستر و قصب
کوتنه و کیرد کیرهی اوز وند دراز
دیده کوز کوز پین و بق بنگر
یق بسوز از بیای آیله بیسار
قچی رتاز پانه یوزت ایتک
ترگستاز اولدی هم سیکرت بستاز

کوزک فتنه سته جان مفتون
چو کوزک عقد سته دل مجنون

کوزک فتنه سته جان مفتون
چو کوزک عقد سته دل مجنون

قلعقد ز جهیدن و بانری

اوین و قلغی برجه اوینه بیاز
هم کز اکنه دمر فر او ان پول
اولدی خرسند قانع و خرسار
مرد مکاش و مرجیک منجو
بیمد ز فوز قوصیر و در بیماز
دخی بیسار جوقد ز اندک از
پیش خورده اوتمه قاصله دی خوید
گفته کسک دی اورتغه انبار
کوکلمز کیدی کلمدی پینه
دل مارفت بی نیامد باز
ای کوز لپوز لوبک کول نازلن
ای شه خوب رو بختد و بنار
فاعلان مفاعیل فاعلان

ایره مقصوده هرکه صقلیه راز

کوزک فتنه سته جان مفتون
چو کوزک عقد سته دل مجنون

اوتمه بغدادی
شغینی نازه اکن
دز لردخی بر لر

کوزک فتنه سته جان مفتون
چو کوزک عقد سته دل مجنون

عاشق اولان ای کول زرد دله چاره ایر
بر صحنه مغله سینه سه چاره ایر

مفتعلن مفتعلن مفتعلن مفتعلن
مفتعلن مفتعلن مفتعلن مفتعلن
مفتعلن مفتعلن مفتعلن مفتعلن

بهر جز قطع مطوی منته
بخت اولدی ملک هم دخی ما شودر الک
هم دخی اشوکل سرح اولدی سوس اولدی کنگ
خواهر قزداشه بی مادر آنا آت پدیر
ادمه مردم دی ولی مردم چشم اولدی بیک
همه و هیثم در اودن هم دخی خاکستر کل
آزراود انگشت کمر آخیر کوز یعنی زلک
زنده در پی زنده یا لوطونه دی دخی ایدیم
مختلین و چرم کون و پوست در پی خواست کنگ
بوز آت دی خنک سینه اولدی قول اولدی چشم
سرخش و سگسک یلکن تریم دوا اولکا اولدی کنگ
چند شتایی بکنه این روش تانجا
نیچه یورسن یزوغم بوکد شک قندیه دلا
مفتعلن مفتعلن مفتعلن مفتعلن
همه صنور شک اشوکل سرح اولدی کنگ

بهر جز قطع مطوی منته
بخت اولدی ملک هم دخی ما شودر الک
هم دخی اشوکل سرح اولدی سوس اولدی کنگ
خواهر قزداشه بی مادر آنا آت پدیر
ادمه مردم دی ولی مردم چشم اولدی بیک
همه و هیثم در اودن هم دخی خاکستر کل
آزراود انگشت کمر آخیر کوز یعنی زلک
زنده در پی زنده یا لوطونه دی دخی ایدیم
مختلین و چرم کون و پوست در پی خواست کنگ
بوز آت دی خنک سینه اولدی قول اولدی چشم
سرخش و سگسک یلکن تریم دوا اولکا اولدی کنگ
چند شتایی بکنه این روش تانجا
نیچه یورسن یزوغم بوکد شک قندیه دلا
مفتعلن مفتعلن مفتعلن مفتعلن
همه صنور شک اشوکل سرح اولدی کنگ

بهر جز قطع مطوی منته
بخت اولدی ملک هم دخی ما شودر الک
هم دخی اشوکل سرح اولدی سوس اولدی کنگ
خواهر قزداشه بی مادر آنا آت پدیر
ادمه مردم دی ولی مردم چشم اولدی بیک
همه و هیثم در اودن هم دخی خاکستر کل
آزراود انگشت کمر آخیر کوز یعنی زلک
زنده در پی زنده یا لوطونه دی دخی ایدیم
مختلین و چرم کون و پوست در پی خواست کنگ
بوز آت دی خنک سینه اولدی قول اولدی چشم
سرخش و سگسک یلکن تریم دوا اولکا اولدی کنگ
چند شتایی بکنه این روش تانجا
نیچه یورسن یزوغم بوکد شک قندیه دلا
مفتعلن مفتعلن مفتعلن مفتعلن
همه صنور شک اشوکل سرح اولدی کنگ

بهر

پادشاهارفتک مزید اوله هرکاه
دولت ونصرت معین یار یجلا الله

بهر متسرح قصه شمن سالم
دوندوزه همواره دی هم دخی کسان
کس بی ایند قیصع اوریسه دی سینه ات
هم خایسک چکج تیشه کس دخی خایسک
در بویه دی چوینا هم اگر سوهان
طغ دپه سینه دی شخ کید بوه بلکدر
کوه بخس کوه طاع اوز کجه کوهان
اولدی طمان ایدیم بر ماله بخنو
شیم چه هر طمان عیش کیز میان
هم دخی رخسند در ایدر ایچی مشیکه شون
هم دخی تابان در ز دخی در خشان
معینک در باب خوش اکل دی کدر
همزه وزا ددول و در شینون خوش سلمان
بکم چین صی یسج خم شد اکلدی
اکری کز و یوز جور دوی بکیر دات

بهر
بهر جز قطع مطوی منته
بخت اولدی ملک هم دخی ما شودر الک
هم دخی اشوکل سرح اولدی سوس اولدی کنگ
خواهر قزداشه بی مادر آنا آت پدیر
ادمه مردم دی ولی مردم چشم اولدی بیک
همه و هیثم در اودن هم دخی خاکستر کل
آزراود انگشت کمر آخیر کوز یعنی زلک
زنده در پی زنده یا لوطونه دی دخی ایدیم
مختلین و چرم کون و پوست در پی خواست کنگ
بوز آت دی خنک سینه اولدی قول اولدی چشم
سرخش و سگسک یلکن تریم دوا اولکا اولدی کنگ
چند شتایی بکنه این روش تانجا
نیچه یورسن یزوغم بوکد شک قندیه دلا
مفتعلن مفتعلن مفتعلن مفتعلن
همه صنور شک اشوکل سرح اولدی کنگ

بهر جز قطع مطوی منته
بخت اولدی ملک هم دخی ما شودر الک
هم دخی اشوکل سرح اولدی سوس اولدی کنگ
خواهر قزداشه بی مادر آنا آت پدیر
ادمه مردم دی ولی مردم چشم اولدی بیک
همه و هیثم در اودن هم دخی خاکستر کل
آزراود انگشت کمر آخیر کوز یعنی زلک
زنده در پی زنده یا لوطونه دی دخی ایدیم
مختلین و چرم کون و پوست در پی خواست کنگ
بوز آت دی خنک سینه اولدی قول اولدی چشم
سرخش و سگسک یلکن تریم دوا اولکا اولدی کنگ
چند شتایی بکنه این روش تانجا
نیچه یورسن یزوغم بوکد شک قندیه دلا
مفتعلن مفتعلن مفتعلن مفتعلن
همه صنور شک اشوکل سرح اولدی کنگ

بهر جز قطع مطوی منته
بخت اولدی ملک هم دخی ما شودر الک
هم دخی اشوکل سرح اولدی سوس اولدی کنگ
خواهر قزداشه بی مادر آنا آت پدیر
ادمه مردم دی ولی مردم چشم اولدی بیک
همه و هیثم در اودن هم دخی خاکستر کل
آزراود انگشت کمر آخیر کوز یعنی زلک
زنده در پی زنده یا لوطونه دی دخی ایدیم
مختلین و چرم کون و پوست در پی خواست کنگ
بوز آت دی خنک سینه اولدی قول اولدی چشم
سرخش و سگسک یلکن تریم دوا اولکا اولدی کنگ
چند شتایی بکنه این روش تانجا
نیچه یورسن یزوغم بوکد شک قندیه دلا
مفتعلن مفتعلن مفتعلن مفتعلن
همه صنور شک اشوکل سرح اولدی کنگ

بهر جز قطع مطوی منته
بخت اولدی ملک هم دخی ما شودر الک
هم دخی اشوکل سرح اولدی سوس اولدی کنگ
خواهر قزداشه بی مادر آنا آت پدیر
ادمه مردم دی ولی مردم چشم اولدی بیک
همه و هیثم در اودن هم دخی خاکستر کل
آزراود انگشت کمر آخیر کوز یعنی زلک
زنده در پی زنده یا لوطونه دی دخی ایدیم
مختلین و چرم کون و پوست در پی خواست کنگ
بوز آت دی خنک سینه اولدی قول اولدی چشم
سرخش و سگسک یلکن تریم دوا اولکا اولدی کنگ
چند شتایی بکنه این روش تانجا
نیچه یورسن یزوغم بوکد شک قندیه دلا
مفتعلن مفتعلن مفتعلن مفتعلن
همه صنور شک اشوکل سرح اولدی کنگ

بگردد کج پی و اینج بپوش و بپاشام
 قونق الن میزبان قونقه مهیمان
 میوه پیش پیو طول خربزه قاون
 پانیله تاوا و دیم هم اوله تاوان
 قیش اوی کاشانه در کاخ درر گوشک
 جرداغه و رزواره دیم دخی ایوان
 مونسه دی عسکاردرد دشه هم زرد
 دم نفس و هدم اش سوکه دی پایان
 خرقه رگوارقه پشت بیل میاندز
 آب روان دی اقرضویه روان جان
 من بن و تین من و کیمله در رصاع
 اولچکه بیانه دی عهده دی پیمان
 اولدی کیران و سیک اغرو تینی
 دخی قز قز کیران هم او خزارزان
 صور رسک صولکان اولچو کانت
 یوزکنن طوچغز کوپک غلطان

این بیت در وصف یک پادشاه است که در کاخ درر گوشک
 می نشیند و در کاخ درر گوشک
 می نشیند و در کاخ درر گوشک
 می نشیند و در کاخ درر گوشک

۹
 ۱۱۲۲
 ۱۱۲۲

و الله صودینکن تولقغه دیرلر
 قونق دخی طاعن جغه دیدلر انبان
 مهر کنش دخی بیل مهر و مهری
 سوی دیورندرق دوه جی شتریان
 کی دخی کیمدر بوش دخی پویشان
 بیغه در ایچ طون یقه می یاقه کیریان
 قاموی بیلچی صقلیجی دز
 باهه پروزدگار هست نگره پان
 مفعلف فاعلف مفعلف
 یاز اوله دایم شکامه تیران

این بیت در وصف یک پادشاه است که در کاخ درر گوشک
 می نشیند و در کاخ درر گوشک
 می نشیند و در کاخ درر گوشک
 می نشیند و در کاخ درر گوشک

چه نه قوشی چینه دخی قوچی سخن چین
 حسود اولدی بد اندیش اوزین کونجی خودین
 یغون زفت بجه کل زفت و زفت
 ندر قوردی تیر بولایق نور

یعنی عادت می کند
 یعنی عادت می کند

۱۰
 الای شه خوبان دل و جانی ایدن جای
 سعادته بواربی شریف ایلد سیرای

این بیت در وصف یک پادشاه است که در کاخ درر گوشک
 می نشیند و در کاخ درر گوشک
 می نشیند و در کاخ درر گوشک
 می نشیند و در کاخ درر گوشک

بجزرہ قطعہ مخمور محذوف

۵۴

فَعَلَاتُنْ فَعَلَاتُنْ فَعَلَاتُنْ فَعَلَات

بحر خز ۸ حزب قطعه غیر سالم

134

کل
دخی کر یا سولیکه نیز
بر ی بشوق بر ی نیز
که بستان یالیز
در دستا خیز
ت
بوزین دست کاو
سلام
تغیر دجاک
دخی کاک

دل بنده در اسطفا و طبعه
 ششیرین لیکه در خوی و طبعه
 کلک بکشد در دودار و آفتاب
 در یک لک و اول و دوم و مثل
 مغفول مغفول مغفول مغفول
 بوورن رباعدر کار و لیز بنیان

مجموعه نثریه

بوی طوی کل ایستای بود اوزن
که بچه لطیف و خوب اولور منتهاموزن

فعلین مفاعیلن فعلین مفاعیلن
همیشه سعادت یار یجک دولک اولور

فعلین فعلین فعلین فعلین
فعلین فعلین فعلین فعلین

بوغغق خفه کردن اولدی سبلی ددرلرس

چلد اولدی لغتده چایک و هم چالاک

هم زرف ددرک شکر ف اولوکاف و شکاف

دی یارغه کوچور ددر زراخی مغانک

یوک بار دخی یول دخی اوج کره سه بار

تاج افسر و کر سینه آج زاج اولدی زاک

اولک اولدی ایو و طغری آکه نه قورقو

انکد شد نیک و راست اوراچه بالک

مفعولن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن

دولتلا و کرم عیبیدن اوزین اید پاک

بحر صوبیل قطعه

قرب الدنق اولدی قریبیدن الدنق

کشی جابلوس اتمک ندر یعنی یلدنق

غنودن افر غنق او یومق بحسبیدن

بیالش نهادن سرخو یصد دخی یصدنق

اینها

نکار سن بر شکر لب بری رو
بکی غنبر و زری غالیسه بو

بکنک بسندیدن کزیدن اوکر تلمک

سراییدن ایرلامق بشیر میدن اوتمق

چشیدن ددر طمق بیک خور دن و امیک

مزیدن مکیدن هم بفریدن اکر نمق

شتایدن ایومک ددر زکیدن اکنک

دی فنجاد و غلطیدن کرمک یوالنق

چریدن ددر اوتلامق هم اغشیدن اصلامق

شدن ترز باران یعنی یصور دن اصلنق

به از جاست این کفار اکر میکنی باور

بوسوزیکد رر جان دن اکر اید رسک انمق

فعلین مفاعیلن فعلین مفاعیلن

کشی اوسلو لغتد ندر اشی اوسلویدنق

بحر متقارب قطعه

چم اغلی کز و قین اغلی غوش

انج دکن خول ددر بوم بیغوش

فعلین فعلین فعلین فعلین
فعلین فعلین فعلین فعلین

فعلین فعلین فعلین فعلین
فعلین فعلین فعلین فعلین

فعلین فعلین فعلین فعلین
فعلین فعلین فعلین فعلین

دستور دکن دولک ددر بکندن اکنک سنق

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
وَيَا أَيُّهَا الْمَدِينَةُ الَّتِي كَانَتْ لِلْجَالِينَ
كَرْسِيًا مِّنَ الْحَرْبِ أَلَمْ تَكُن لِّأَهْلِ الْكِتَابِ أَمْنًا زَاهِدًا

فَعُولٌ فَعُولٌ فَعُولٌ فَعُولٌ
اَيْدِ اسْتَادَ خِدْمَتِ صَقِيْنِ اُلْمَغَالِ اُلْوَشِ

بحر خفیف قطع منتخب

هم بریدن او جمع و هم دخی او جمع اولدی بکشت
دورخ اولدی طاموادی کشت اولدی گدی بکشت
انجیل ادی ان کیون پت پرست بوته طا بوچی
هم تلیسه هیکه درهم کلیسه اولدی کشت
سبع بر التي ذلق یحج اولدی رخج و فرج
چرکین و چیل دخی دی چرکینه خسو و دی
کایسه دز بشوکه اول ارل دیز بریسه
خواهد آمدن برت و یی غشت هر چه بکشت
نعلونه سفعتلن نعلات سفعتلن

وہابیہ کا حال

طی ای رسد مقتضی دینو اگر اهل هنر

بسم الله الرحمن الرحيم
 الحمد لله رب العالمين
 والصلاة والسلام على
 سيدنا محمد وآله
 وبعد
 فاعلموا ان الله قد
 خلقكم من طين
 فاعلموا ان الله قد
 خلقكم من طين
 فاعلموا ان الله قد
 خلقكم من طين

بَرِيْدِ اَوْتِكِي كُوْنَه دِي دِي دُوْنَه دِي
 دُوْنِ اَصْرَاعِي كِيْمَه يَه دُوْش دِرِنْدُوْش
 دُوْشِك جَامَه خَوَابِ اَوْلَدِي غُرْيَان يَلَنْجِي
 دَرَاغُوْش كُن قُوْج قُوْجَاغ اَوْلَدِي آغُوْش
 سِيك خَلَم دُرْدَاغِي بِيْنِي بُوْرِنْدُر
 قِفَاخِيْرَه قَوْلَق دِيْدُر زِيْنَاكُوْش
 سِيك خُوْرَدِي سِيْرَتُوْق رُوْزَه اَوْرَجْدُر
 اَدَك سُوْزَه اَوْلَدِي بُوْج اَوْلَدِي بَاوُوْش
 دِي كِرِيْپ يَه چِيْزِي وَيْمُوْنَه كِيْتِي
 قَهْم اِهْوَكِيك طُوْشَنَه هَم دِي خَرَكُوْش
 بُوْشَق طُوْشَنَه دِيوْفَرَسَاي دِيوْرَلُر
 خُوْد عَقْلَه دِي اَوْكِي كِيْمِيْشَه بِيْرُوْش
 لَو قِيْمَقْدُر اَسِيْب وَاسُوْبِيْ اُوْرِي
 اُوْرِيْش رِيْزَم دُرَقَاتِي غُوْغَاخِلَاوُوْش
 نَرِيْشَه سُرُوْش وَاْدَب اَوْلَدِي فَرِيْحَك
 دَلُوْه دِي دِيوَانَه هَم دَاغِي مَدْهُوْش

صَلِّوْ رَدِّيْكَ دِي رَهَا كُنْ دِي تَنْ تَر

Handwritten Persian text, likely a manuscript or letter, written in a cursive style. The text is oriented vertically along the right margin of the page.

هر که خوب اخلاقه موصوف اوله
دولت کونین اگاه موقوف اوله

طبیعی و طبیعی در آرد مک نهاد و سیرشت

مشق قطع بحر ملحق و مفصول

جاء منقبت جاء قوی راه بول	گاه صیامن که دخی کاهومرول
قینازن مادری بل شوی ار	بنگه قینا که پیو وزن پدر
نول قز بوری در زلف زانو اول	کویکود اماد در اویشا موم
خشکین طیره تیره در طول	اوغل اوغل در تیره کوریل
دوله در قاصر غه بلکن بادمان	افجک پستان دی چلقون پستان
یالی شد و شب بکر خوب دور	کیم کلک پیم کیم دیت پیش
چکر مله کهلوا تمک خضر	اره بقوق کف کادش و هم کیر
پوزم بدوز اغزاورد زرم	غقه و قغوز زرد و هم درم
طور مق اولدی ایستاد خفا	قلق و اکیمک اولدی کاسین
همه شور قریح سیماب در	زیره چیکل خرس کت سرخاید
دیده بان کوزی طغند هم کواه	صیغنا جی پیره دی جای بنکاه
دیج قلیج پیرم هم کای کیرین	دایبه دارک دی نارک دایغی پیر
ناشد ز یوزده جفت هم دام غول	اورد ز زانو زو تو قی بزوله

فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن
وزن بود چون رمل محذوف اوله

باز در قیاس
باز در قیاس

در این قصه
در این قصه

باز در قیاس

چش بیدام در شبی لک لک	هم سیمی یکی مضیق بنک در
قورقلو ایشه دی کار سمنال	بلجی لک لک لک لک لک
برغ صوبندی کوزدن اولدی صیف	خالک توده اولدی طوقدن غن
اولدی آوردن کوزمک ریختن	دولمک و حق در زریک ریختن
ماچی بالان ایتدر ایشتم	عربده در طیفه دی سنم
آنک آساوره اوکسرک	کیزلور ز پوشیده پوشیده
اویقوره خوردن مق اولدی	هم شکسته در صیق بوزدر
مهره بونق مهره هم والا زنه	قادر حق سوخته اتش زنه
کاسنی کونیک و یوزدک سپند	هم دین کونک و قوش بوزی شند
غلبه انوه و قصنی انگرد	اودر ز مجید و هم بر شیمی در
صرملا دی خست بالی غی	نیست یوق آری اورد زوار
سویسوه ریانه در یوسو کیمین	هم یوزک انگشتری قاشی کیمین
پنه پنه هندوانه قار یوز	ایکی در یوزینه مینون یار یوز
دستار یخن یارک کوشوار	کویه تپه و جل صغیر حق قوشی
هم صوده یوزمک شینا ویدن	هم دخی سیزمق تراویدن در

باز در قیاس
باز در قیاس

باز در قیاس
باز در قیاس

باز در قیاس
باز در قیاس

باز در قیاس
باز در قیاس

بسم الله الرحمن الرحيم

هم زویدن سیکلد امک درز
 هم صریق خود کاریدن درز
 مستمند اکلود درز لاغراق
 او قماشیی رخ نور و باز دان
 اعلین در دیله اولدی دازن
 خسیکی در صبر و لوق در غریب
 یافتن بولق دیمک گفتن درز
 نودیمکدر شودیمک هبب شکو
 یادین یازن هم یلین
 دیکون بر دق کلندر بلبله
 بولک اولدی سگیزدن سون
 انحقرق اولدی دغنگ اما ر
 ایچ یغی بیم و قرق جود ره
 ایچ درون هامون یغیر ککار
 بکنه شه همتاد کل همزاد اکین
 گورخانه دغیه در کاکش فراخ

بسم الله الرحمن الرحيم

تاریخ و تفسیر

والتبرع به

Handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page.

1978
1979

مجلس اول

24

卷之四

...

بزرگوار و غنی
آندک

...

مجلسه ۱۰۰

لوحه زاج اولدي ماغي نيشان
 هر چي دن اولن اوله بچر
 كوده ده امانس نيش در ايله
 كه كي درمه اولود رايونه
 لجن آستين وزان ديمك
 هر دخت و شاخ انج اخي بود
 سرو له كندر كنشيله كنو
 ديوجه اولدي سولك اخي نو
 باره نه يالن اق بند كي
 بنس يتر خيلي بس ايله اولسه
 هر صبر كا ورس و بگو له چوق
 يره بولم رطل خون قتلون
 رشك كوي شنگ بر كستوان
 رسته و خسر و حسونه ندر
 وار لق هستي در زينوسيه در

بول مسال اولدي بلدر اولدي
 او جي حرجي رشك بيلور
 تن قير جغي صونكدر كويله
 هر كرو هيدو منع و دو كركره
 درنك ويوكلو صوغ عرق خاك
 مي نهند قور لر نهان در قوق
 تو جي شالق پلاس و يكي نو
 يوشو يكداز قوبوغر كلو
 تولق اولدي قاي هر بار نه كي
 يتشن قالمشكدر فرايدرس
 هر اخي انجوع و انش دان او حق
 قوز خوي شمدی كنون و كنون
 ات طوبيد رخود اشقيل هلك
 اصراسي قينا قستانه در
 ايل اولش قيب يب اولن اهسته در

ابن عربی نے

رویه یو
تارویه
ای

وینچی طواریف و تیار
بن کسید و پیر

یعنی قاضی قسٹری

موزه علمیه تبریز
دفتر کتابخانه

ضمیمہ قاضی انامہ

یعنی بہادر و دلور
مقتضی اندر

ازار و دخی زار

زار دخی زار

پنجاب
وفاقی دہلی
یعنی قاری لوز
کرمی غنیمت
کرمی غنیمت
کرمی غنیمت

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰

مجلسی

فصل در

7
میرزا محمد علی

[illegible]

رنج بول بتا ای هنجار دز
 بصلو حلیق سو گوار و مو شخوار
 غلی حیدر انسانی سمر
 هم دخی خشناس اولدی کوکنار
 هم خزینه اولدی گنجورای سر
 ایکی کوی دراز و مروز دربی
 هم علم بر شهر ایدر هم طراز
 هم سپارش ایملک اضمرق
 اسنیک درخامیاز و شاشی کا
 استیک نقش اوزت یای ای موز
 هم فوسر اولدی غی خیف ایملک
 بقیر ای جر کلو چین در هم دلس
 هم منش طبع و سکا لش حیل کیم
 بر بلوچه اولدی کولش رخسار
 بغ کدر شعله فروغ و هرل لاغ

اولود لشکر باشی سلا دزد
 هم یوش کیشی به دیو لرب دبار
 هم یوش بونجی شبیه در جمعه غر
 هم بیوه کوه کلردر سوسمار
 استیوچی کینه اولدی خوزه
 اول ولایتده که شهر بدیهری
 دی یراغه الله جلفویه ساز
 هم بیوک کیز اولدی کوز اولدی
 کراوله تینور خرمن اولدی ناز
 داخی فی الله دیکده هنوز
 داخی مزلو سهوده سوز سوز
 چرله دوز شهر آیدر هم طیب
 بوش کثرت یعنی جمع زید بکر
 بلخان شهر الیرامقدردرخش
 قان کومع کیمه فارا کوسه ماغ

مورد کسوز معده

[illegible]

Handwritten text on a narrow strip of paper, likely a label or a page from a book. The text is written in a cursive script and is partially obscured by the binding of the book.

موسم سرما

هم نَمُونُ اُولَدِي زَكَرِيَّا دَلْنِي كَرَامِ
 زِيشت خُزْزِي وَنِشَانِه دُرْ مَهْمِ
 قَاشِه اَيْنِه چِينِ اَزْ نَك دُرْ مَهْمِ
 هَم تَكَا اَدُرْ بَغْلَنَاقِ اُولَدِي هُنْكَ
 دَلْنِي خُزْزِي هَم اُولَدِي جَنَكُو
 هَم تَوْرَا اِيكِي خُتِه دُرْ كُوشِ
 كُوكُكِ وَغُلُوخُنْكَ غَمَالِ اَدُرْ
 دَلْنِي نَافَرِ جَاهِ دَلْنِي نَاسَنَرَا
 مَقِينِه تُوْزِيْمِ يَمْنِي كَسْتَرِيْمِ
 هَم شُخُولِيْدَنْ دُرْ زَاوَرِ مَقِيْمِ
 هَم دَلْنِي تُوْزِيْدَنْ وَتُوْلِيْدَنْ
 هَم بَحَارِ اَجَايِنِيْدِه آمُوْنِ دِكِلِ
 خِيْزِ مَابُوْنِ دُرْ تَنَكِي خَالُوْنِ دَلْنِي
 سَرْتَنِي سَرْتَنِي يَمْنِي غَرِ غَرَانِ
 هَم صِلَوْنِ اَلْفَنَنْ تَرَجِيْدَنْ دُرْ

بهوده سوزد ر عقلیه در نشان
 قد در زیر نوعه قبا و اولی
 صلیغ و آواز خنک ملک در
 قوت و بی شیو لو محبوب شنید
 ای ایانی اگر کی لن تاسه خدو
 بغلیو چنار دوزن اور کوده قوش
 ناوله او قدر مشك او قم ناکه در
 اول کیشی اولاکه لایق اولیا
 ترکسی دوشا ینم بیز غلیم
 هم نگو هیدن یروبت بخاکه دیر
 معنسی قازنق اگر نطق بلیک
 یز اوکبه او جغه کانون دیکل
 بیاد شاهلو اولدی کیهان ای
 هم عشیه در قسبه دودمان
 دایچی اوزته قیش ای بهمن در

من خشمک دماغ که اکثر
یکدن اولور سیه
آشوا اوجون
صقلو و اولور سیه
عقده مشنه
استمال اولور

خود بنام خدیجه معاد و اولاد او
خود شنید آت
کشتم و میخانه دیر

کتابخانه عمومی

اولدی فرمودن بوزیلونیک
 اودمک قولوغی توزیدن در
 طفله بیگانه برك اولدی فرم
 دایمیک اولدی ویددی
 هم کورازیدن صلیق برطکه
 نشترین نشین کی در تیره ماه
 هم صومعه مقدس زهد طاعت
 هم بویشت در یواشه هم دایم
 دروزه اوغلن طوغری حق
 اولدی بختیبدن بون اولق بکن
 خرم بلفور شور با کوپه چک
 ماهکانه ایلوق اولدی پیشگاه
 یافه هدیاسوز که اوله هرزه او
 دید لر باجیله اول بر جبر
 اولدی خه خه معیند دیمی زهی

کتابخانه عمومی

کتابخانه عمومی

مهم

کتابخانه عمومی

هم خد و تو کرک تو کرک مکرک
 کتدر که بیلغ معینلی
 دکلک اجمد حسان ای بی
 صنی دن قافه دکل اون اون
 چون حبیب اجمد عیله تمام
 بو حبیب اوزره ات بو مضرعدن
 فاعلوقن فاعلوقن فاعلوقن

کتابخانه عمومی

کتابخانه عمومی

شاهیدی به هنر کرم ایلر سه دعا
 ایده تحشده شفاعت مفضلنا

حساب عدد اسباب عدد قطعه
 ۱۳ ۳۹۹ ۲۷

ابح دم و زح ط ی ک ل م ن س ع
 ف ص ق ر ش ت ث خ ذ ض ط غ

کتابخانه موزه و مرکز اسناد
سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

卷之四